

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyně Mgr. Pavlou Peltrámovou ve věci

žalobce: **F S**, narozený dne
bytem
zastoupený advokátem Mgr. Davidem Strupkem
sídlem Jungmannova 31, Praha 1

proti
žalované: **Základní škola H**, příspěvková organizace, IČO
sídlem
zastoupena advokátem JUDr. Zdeňkem Jankovským
sídlem Karlovo nám. 15, Praha 2

o ochranu osobnosti

takto:

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku 40 000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žaloba v části, ve které se žalobce domáhal po žalované zaplacení částky 710 000 Kč a zákonného úroku z prodlení z částky 750 000 Kč od 6. 7. 2012 do zaplacení, se zamítá.
- III. Žalobce je povinen nahradit žalované náklady řízení ve výši 47 775 Kč k rukám zástupce žalované JUDr. Zdeňka Jankovského do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Kyselová

- IV. Žalobce je povinen nahradit státu - Krajskému soudu v Praze náklady řízení ve výši 625,31 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce, zastoupen zákonnými zástupci - rodiči, podal dne 5. 5. 2012 návrh doručený zdejšímu soudu dne 7. 5. 2012 o ochranu osobnosti proti žalované. Uvedl, že žalobce byl již delší dobu před útokem dne 6. 5. 2009 terčem agresivity spolužáka T. F. se sexuálním podtextem, zejména úderý pěstí do rozkroku. Dne 3. 5. 2009 odcestoval žalobce na školu v přírodě na Šumavu, tehdy mu bylo 10 let a byl žákem 4. třídy. Žalobce byl umístěn na pokoj spolu s T. F. a dále K. F. a D. P. V průběhu školy v přírodě T. F. i za pomoci K. F. žalobce napadal tak, že jej většinou bil, což žalobce oznámil učitelce, která útočníky pokárala. Tato šikana pak vyvrcholila v incidentu, k němuž došlo 6. 5. 2009, a šlo patrně o určitý trest za oznámení předchozí šikany, kdy T. F. přiměl oba dva spolubydlící, aby žalobce drželi vleže na břiše, stáhli mu kalhoty. Třel mu obličejem o hýždě a nakonec strkal své přírození do análního otvoru žalobce. Když se žalobci podařilo ze sevření vykroutit, udeřil jej T. F. pěstí do břicha. Tento celý incident žalobce oznámil až své matce po návratu ze školy v přírodě. Incident zanechal na žalobci závažné psychické následky a u žalobce byla konstatována posttraumatická stresová porucha s depresivní složkou s trvalými následky. Žalobce přestal být schopen normální komunikace s okolním světem, trpěl nadměrnou únavou, byl plačtivý a měl každodenní noční můry. Došlo k dramatickému zhoršení jeho prospěchu, přestal se věnovat sportu a koníčkům, ztratil sebeúctu a sebejistotu. Nastaly u něj poruchy chování, ztrácí smysl pro zodpovědnost, je přítomné nevhodné chování vůči rodičům. Tyto následky v psychice žalobce trvají dodnes. Tímto popsáním incidentem došlo k neoprávněnému zásahu do osobnostních práv žalobce, a to ve sféře fyzické a morální integrity. Za porušení osobnostních práv žalobce odpovídá žalovaná podle § 426 a občanského zákoníku ve spojení s § 422 občanského zákoníku per analogiam. Žalobce doplnil, že netvrdí přímé protiprávní jednání školy. Žalobce tvrdí protiprávní jednání nezletilého T. F., který za své jednání neodpovídal. Občanské právo vychází ze zásady, že s výjimkou vyšší moci by v zásadě každý, kdo utrpí újmu na občanských právech, měl dosáhnout na její odčinění cestou práva. Proto zákon stanoví, že jedná protiprávně osoba, která není odpovědná, odpovídá za újmu osoba povinná dohledem, jakoby újmu způsobila sama. Tato odpovědnost je objektivní při posuzování možnosti vyvinění je třeba postupovat restriktivně. Žalovaná škola tedy odpovídá nikoliv za své pochybení, škola odpovídá na místo T. F. za jednání T. F. Odpovědnost, jež je objektivního charakteru, se může žalovaná zprostit jen tehdy, prokáže-li, že nezanedbala náležitý dohled. Protože došlo k zásahu do integrity žalobce, především pak lidské důstojnosti, zvláště závažným způsobem, navíc v nejintimnější sexuální oblasti, za použití násilí na nezletilém dítěti, jsou dány podmínky pro přiznání náhrady nemajetkové újmy v penězích. Žalobce tedy požadoval po žalované zaplacení náhrady nemajetkové újmy ve výši 750 000 Kč a nahrazení nákladů řízení.
2. Žalovaná se k návrhu žalobce vyjádřila tak, že žalobu považuje za nedůvodnou. Potvrdila, že žalobce byl žákem žalované školy, že byl na škole v přírodě, kde byli i žalobou uvádění spolužáci, nicméně uvedený incident se vůbec neodehrál. Ve věci proběhlo z iniciativy matky žalobce dokonce trestní řízení, kdy proběhlo důkladnější vyšetřování. Závěr krajského soudu byl ten, že označil tvrzení žalobce za nevěrohodné, snažící se zakrývat skutečné problémy smyšlenými těžkostmi. Rovněž matka byla hodnocena jako nedůvěryhodná. Uvedený skutek se podle soudu nestal. Výslech žáků se odehrál při tom až v roce 2010, stejně jako bylo s velkým odstupem podáno i samotné trestní oznámení. Žalobce měl kromě toho psychické problémy již dříve, související zřejmě s problémy v rodině a se vztahem k otci. K tomu během

dalších jednání žalovaná strana doplnila, že výsledný psychický stav žalobce je z velké části způsoben i jednáním matky, která na incident neustále znovu poukazuje a trauma v žalobci posiluje. Vztahy mezi rodinami žalobce a T■■■■ F■■■ byly kromě toho nadstandardně dobré, matka T■■■■ F■■■ hlídala oba chlapce v některých případech. Stejně tak dobré byly na škole v přírodě vztahy chlapců, kteří spolu chtěli bydlet na pokoji na vlastní žádost. Žalovaná náležitý dohled nezanedbala, incident se měl odehrát v době poledního klidu, a není možné, aby byli žáci pod neustálým dohledem. Navrhla žalobu v plném rozsahu zamítnout a uložit žalobci nahradit žalované náklady řízení. Žalovaná rovněž vznesla námitku promlčení s ohledem na to, že skutek se stal údajně 6. 5. 2009 a žaloba byla podána 6. 5. 2012. Žaloba byla žalované doručena dne 5. 7. 2012.

3. Ve věci bylo nejprve rozhodnuto rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 12. 5. 2014, č.j. 36 C 77/2012 – 76, kterým bylo žalované uloženo zaplatit žalobci částku 50 000 Kč. Žaloba s tím, že má žalovaná zaplatit 700 000 Kč a příslušenství z částky 750 000 Kč, byla zamítnuta. Bylo rozhodnuto o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení a bylo uloženo každému z účastníků doplatit soudu znalečné ve výši 350 Kč.
4. K odvolání žalované i žalobce Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 11. 2. 2016, č.j. 3 Co 117/2014 – 137, rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení, a to zejména z důvodu, že žaloba podaná zákonným zástupcem tehdy nezletilého žalobce vyžaduje schválení soudem, které však nebylo soudu předloženo.
5. Dále bylo rozhodnuto ve věci rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2016, č.j. 36 C 77/2012-173. Uvedeným rozsudkem zamítl soud prvního stupně žalobu, kterou se žalobce domáhal po žalované zaplacení náhrady nemajetkové újmy ve výši 750 000 Kč (výrok I.), dále bylo uloženo žalobci nahradit žalované náklady řízení v částce 41 140 Kč k rukám zástupce žalované do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II.), a konečně bylo žalobci uloženo nahradit Krajskému soudu v Praze náklady řízení ve výši 700 Kč rovněž do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok III.). Při posuzování věci vycházel soud prvního stupně z ustanovení § 13 odst. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku ve znění účinném do 31. 12. 2013 ve spojení s ustanovením § 3028 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb. Žalobce spatřoval zásah do svých osobnostních práv ve skutečnosti, že již před útokem dne 6. 5. 2009, kdy žalobce byl terčem agresivity spolužáka T■■■■ F■■■ se sexuálním podtextem, docházelo k jeho fyzickému napadání, zejména údery pěstí do rozkroku. Dne 3. 5. 2009 odcestoval žalobce na školu v přírodě na Šumavu, v dané době mu bylo 10 let a byl žákem 4. třídy. Byl umístěn na pokoj spolu s T■■■■ F■■■ a K■■■■ F■■■ a D■■■■ P■■■. V průběhu školy v přírodě T■■■■ F■■■ i za pomoci K■■■■ F■■■ žalobce napadal tak, že jej většinou bil, co žalobce oznámil učitelce, která útočníky pokárala. Tato šikana pak vyvrcholila v incidentu, k němuž došlo 6. 5. 2009 a šlo patrně o určitý trest za oznámení předchozí šikany, kdy T■■■■ F■■■ přiměl oba dva spolubydlící, aby žalobce drželi v leže na břiše, stáhli mu kalhoty, třel mu obličejem o hýždě a nakonec strkal své přirození do análního otvoru žalobce. Když se žalobci podařilo ze sevření vykrotit, udeřil jej T■■■■ F■■■ pěstí do břicha. Tento celý incident žalobce oznámil až své matce po návratu ze školy v přírodě. Incident zanechal na žalobci závažné psychické následky a u žalobce byla konstatována posttraumatická stresová porucha s depresivní složkou s trvalými následky. Žalobce přestal být schopen normální komunikace, trpěl nadměrnou únavou, byl plačtivý a měl každodenní noční můry. Popsaným incidentem došlo k neoprávněnému zásahu do osobnostních práv žalobce a to ve sféře fyzické a morální integrity a jak uvedl v žalobě, za porušení osobnostních práv žalobce, odpovídá žalovaná podle § 426 a občanského zákoníku ve spojení s § 422 občanského zákoníku per analogiam. Odpovědnost je objektivního charakteru, žalovaná se jí může zprostit tehdy, prokáže-li, že nezanedbala náležitý dohled a s ohledem za zásah do především lidské

důstojnosti zvláště závažným způsobem za použití násilí na nezletilém dítěti jsou dány náhrady nemajetkové újmy v penězích a žalobce požadoval zaplacení náhrady ve výši 750 000 Kč, včetně úroku z prodlení a nákladů řízení.

6. K odvolání žalobce Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 10. 7. 2018, č.j. 3 Co 13/2017-204, rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Odvolací soud uvedl, že po zrušení rozsudku pro nedostatek souhlasu opatrovnického soudu s vedením řízení Vrchním soudem v Praze pak soud prvního stupně přestože již důkazy hodnotil v předchozím rozhodnutí, vyzval žalobce k doplnění skutkových tvrzení, což tento obsáhlým a konkrétním podáním učinil, včetně uvedené judikatury a literatury, ale toto podání a tvrzení v něm uvedená soud prvního stupně ve svém rozhodnutí opominul a nezabýval se jimi. Neodůvodnil ani skutečnost, proč z provedených důkazů vyvodil odlišné závěry od předchozího rozsudku. Dle odvolacího soudu je třeba v této věci dospět k závěru, že soud prvního stupně uzavřel, aniž by odstranil rozpory mezi výpověďmi nezletilých učiněných před Policií ČR a výpověďmi pedagožek a neodstranil rozpory vyplývající jak z žaloby a výpovědi nezletilých oproti výpovědím učitelek. Rozsudek soudu prvního stupně tedy již pro svoji nepřezkoumatelnost nemůže obstát a odvolacímu soudu nezbylo jiného postupu než podle ustanovení § 219a jej zrušit a věc vrátit soudu prvního stupně dle § 221 odst. 1 o. s. ř. k dalšímu řízení, v němž řádně zjistí skutkový stav věci a odstraní rozpory ve výpovědích svědků a následně pak věc znovu právně posoudí.
7. Soud věc opětovně posoudil, zhodnotil již provedené důkazy a dospěl k odlišnému názoru, než který prezentoval v posledně zrušeném rozhodnutí ve věci samé. Přiklonil se k závěrům, jaké soud konstatoval v prvním rozhodnutí ve věci samé, které níže rekapituluje.
8. Mezi účastníky bylo nesporné, že žalobce byl žákem žalované školy, že s ním studovali spolužáci T■■■■ F■■■, K■■■ F■■■■ a D■■■ P■■■ a že s nimi byl v tvrzeném období na škole v přírodě. Mezi účastníky byla sporná otázka napodobení sexuálního styku, ale nebyla sporná otázka toho, že byl přidržen dvěma chlapci a bit T■■■■ F■■■ a staženy mu kalhoty.
9. Zde je třeba zdůraznit skutkovou otázku, že soud nezkoumal výlučně incident dne 6. 5. 2009, ke kterému se ostatně již vyjádřily soudy ve věci trestní, nýbrž celou tvrzenou sérii šikanózního jednání, dále se nezabýval otázkou viny nebo odpovědnosti T■■■■ F■■■, protože tento nebyl vůbec účastníkem řízení, a konečně, zaměřil se i na otázku, kterému z uvedených jednání mohla škola zabránit, případně, zda byl správný postup po zjištění uvedeného jednání.
10. Z protokolu o výpovědi žalobce, učiněné na Policii ČR dne 20. 1. 2010 soud zjistil, že tento popsal šikanózní jednání T■■■■ F■■■ jako dlouhodobé, „již od první třídy“. Dostal od něj pěstí „do hlavy, do břicha, do nohy, měl z toho modřiny a krev u nosu.“ K■■■ F■■■■ ho také bouchal pěstí a pomáhal T■■■■. Řekl o tom učitelce, která na T■■■■ křičela. Ve čtvrté třídě byl na škole v přírodě, byl v pokoji s F■■■■, F■■■■ a P■■■■, se kterými ale být nechtěl, rozhodla o tom učitelka. Na pokoji ho potom bili, před jinými to nedělali. Řekl o tom učitelce, která mu v jednom případě nalepila náplast a křičela na T■■■■ F■■■. Incident dne 6. 5. 2009 popsal shodně, jako v žalobě (žaloba byla zjevně podle tohoto popisu sepsána). Uvedená výpověď sama o sobě příliš významná není, je podstatná v kombinaci s výpověďmi ostatních svědků.
11. Z úředního záznamu Policie ČR ze dne 24. 12. 2009 soud zjistil, že toho dne podala vysvětlení matka žalobce J■■■ S■■■■. Uvedla, že poté, co jí její syn přijel v květnu v roce 2009 ze

školy v přírodě, byl ubrečený, ona nevěděla, co se stalo, nekomunikoval, byl smutný a plačtivý. Asi po třech týdnech jí sdělil a popsal, co mu udělali spolužáci. Hlavním agresorem měl být T■■■■, který syna napadal fyzicky i sexuálně. Od té doby je na tom syn hůř, je v péči psychiatra. Uvedla, že 23. 12. 2009 jí syn sdělil, že jej měl T■■■■ sexuálně zneužít do konečníku, a to na škole v přírodě v květnu 2009. Ptala se ho, proč to neřekl dřív. On uvedl, že mu T■■■■ vyhrožoval, fyzicky ho napadal. Syn se T■■■■ velmi bojí, je ve špatném psychickém stavu. Uvedla, že tyhle projevy se objevily už od první třídy, když spolu nastoupili do školy. Zprvu se to projevilo jako náklonnost, říkal, že ho T■■■■ neustále otravuje. Problémy pak vygradovaly na škole v přírodě, kde spolu bydleli v jednom pokoji. Na žalobci začaly jevit psychické potíže po uvedené škole v přírodě v létě 2009, incident popsal v červnu 2009, ovšem nikoli tak, jako by se jednalo o znásilnění, ale pouze o stažení kalhot. O tom, že byl sexuálně zneužit, vypověděl až o vánocích 2009. Hlavním agresorem měl být T■■■■ F■■■, K■■■ F■■■■ mu spíše pomáhal, D■■■ P■■■ byl většinou naopak spíše obětí předchozí dvojice. Matka žalobce ovšem zdůraznila, že všechny skutečnosti má zprostředkované u žalobce, sama, nikdy žádné agresivní jednání proti žalobci neviděla. Viděla několikrát modřiny na přirození, které žalobci údajně způsobil T■■■■ F■■■. Uvedená výpověď opět není příliš významná, jednak proto, že jde o matku žalobce, tedy se zjevným vztahem k věci, a jednak, jak uvedla, nikdy žádné konkrétní jednání sama neviděla. Nicméně, soud nevidí v uvedené výpovědi žádné zjevné rozpory. Výjimkou z její výpovědi je poslední zjištění, týkající se modřin žalobce.

12. Z protokolu u výsledku osoby mladší 15 let podezřelé ze spáchání činu jednak trestného Policie ČR z 22. 1. 2010 soud zjistil, že byl vyslechnut K■■■ F■■■■, který vypověděl, že od druhé třídy byli jeho spolužáky D■■■ P■■■, T■■■■ F■■■ a F■■■ S■■■■. S těmito si rozuměl. Ve 4. třídě jeli na školu v přírodě. Po příjezdu na školu v přírodě se ubytovali na pokoj společně, všichni to tak chtěli. Na začátku školy v přírodě bylo všechno v pohodě, ale asi v půlce začaly být problémy mezi F■■■■ a T■■■■. Začali se hádat a po návratu z oběda na jejich pokoj T■■■■ z ničeho nic strčil do F■■■, který upadl na postel. Pak z něj T■■■■ stáhl kalhoty, neví, zda i spodní prádlo a neví, jestli se F■■■ bránil nebo ne. Na pokoji v tu byl ještě D■■■ P■■■. Když T■■■■ stáhl F■■■■ kalhoty, tak F■■■ pustil a nechal ho být. Pak už se na škole v přírodě nic nedělo. T■■■■ F■■■■ už nijak neubližoval. F■■■ se to nelíbilo, tak to řekl paní učitelce I■■■ U■■■ a neví, co se pak dělo. Po návratu ze školy v přírodě se vše řešilo ve škole, kdy dostali třídní důtku. Potom však spolu všichni čtyři normálně vycházeli. „D■■■ nic nedělal, stál tam, a já jsem chvíli držel F■■■ za ruce a po chvíli jsem ho pustil. Držel jsem ho proto, že mi to někdo řekl, nevím už, kdo. Když mu T■■■■ stáhl kalhoty, tak F■■■ pustil a nechal ho být. Nevím, co T■■■■ dělal. Pak už se na škole v přírodě nic nedělo...“ V současné době je kamarád s D■■■■ a T■■■■, F■■■ už do školy nechodí a nevidá se s ním vůbec. Tuto výpověď pokládá soud za velmi významnou, s ohledem na to, že svědek incident dne 6. 5. 2009 přiznal, a to v tom smyslu, že T■■■■ F■■■ žalobce zjevně bez důvodu napadl, porazil ho, stáhl mu kalhoty, a svědek sám mu v tom pomáhal tím, že držel žalobce za ruce. Nikoli bez významu je i to, že incident podle svědka nebyl ojedinělý, nýbrž zřejmě jedním z více incidentů. Z výpovědi je naprosto zjevná snaha incident bagatelizovat, a to velmi nepřesvědčivými výroky jako „nevím, co T■■■■ dělal“, případně, „držel jsem ho za ruce, protože mi to někdo řekl“, nicméně soud tomu větší význam nepřikládá.
13. Z úředního záznamu Policie ČR z 21. 1. 2010 soud zjistil, že byl vyslechnut D■■■ P■■■, který vypověděl, že od 3. třídy chodí do Základní školy H■■■■, kde byli jeho spolužáky také T■■■■ F■■■, K■■■ F■■■■ a F■■■ S■■■■. Někdy ze začátku se k sobě všichni chovali normálně, někdy později ve 4. třídě začal T■■■■ F■■■ vůči D■■■■ P■■■ a F■■■ S■■■■ být agresivnější. Začal z ničeho najednou kopat do rozkroku. Oni se tomu bránili, říkali mu, ať toho nechá, ale on pokračoval dál. Toto se dělo jenom ve třídě. Ze začátku o tom

nikomu neřekli, protože se styděli. Na jaře v roce 2009 jeli na školu v přírodě na Šumavu, kdy na pokoji byl s F█████ S█████, T█████ F█████ a K█████ F█████. S nimi na pokoji chtěl být. První dny na škole v přírodě to bylo dobré, potom se to zhoršilo. Nejvíce ubližoval T█████ F█████ S█████, a to tak, že na pokoji mu svlékl kalhoty tak, že mu svlékl i spodní prádlo. V tu dobu byl v pokoji i K█████. Jednou se stalo, že T█████ opět chtěl F█████ sundat kalhoty. Sundal mu i spodní prádlo a T█████ se mu pak vysmíval. Nijak jinak F█████ neubližoval ani nic jiného neprováděl. Toto se stalo tak třikrát. D█████ P█████ takto T█████ pomáhal jenom jednou. V ostatních případech byl na pokoji, ale nic nedělal, jenom tam stál. Po návratu ze školy v přírodě po nějaké době se věc řešila ve škole. Svědek dostal napomenutí, T█████ F█████ třídní důtku a K█████ „také něco dostal“. Na papírky napsali, co se stalo na škole v přírodě a tyto papírky pak odevzdali paní učitelce U█████. Pak už se nic neřešilo. F█████ pak ze školy odešel na gymnázium. Neví kam. V současné době se s F█████ vůbec nevidá. Toto svědectví se jeví být soudu nejvýznamnější ze všech čtyř. Popisuje jednoznačnou dlouhodobou šikanu ze strany T█████ F█████, je ve shodě s výpovědí žalobce, až na jediný podstatný rozdíl – svědek vyvrací, že by došlo ke znásilnění a vůbec sexuální motivovanému jednání. Významná a mimořádně přesvědčivá je i shoda s výpovědí matky v otázce modřin a kopání do rozkroku. Lze považovat samostatně za nepříliš věrohodnou matku žalobce i nezletilého svědka, nicméně soud upozorňuje, že domluva mezi oběma je velmi nepravděpodobná. Konečně významná je i poslední část výpovědi, potvrzující, že škola vlastně existenci šikany zprvu uznala a potrestala.

14. Lékařské zprávy z 12. 6. 2009 a z 15. 2. 2010 konstatují psychické příznaky, které hodnotí jako reakci na závažný stres. Hodnocení tohoto důkazu bylo provedeno dodatečně v kontextu znaleckého posudku.
15. Z dopisu ředitele školy je opět zřejmé, že škola si byla vědoma, že k nějakému blíže neurčenému problému mezi žáky došlo. Žalovaná strana nepopřela pravost tohoto dopisu, nicméně zpochybnila, že není jasné, za co přesně se ředitel žalobci omlouvá. Podrobnosti šikany dopis neobsahuje.
16. Ze zápisu z jednání dne 30. 3. 2010 v kanceláři starosty v H█████ soud nezjistil nic podstatného k průběhu incidentu, pouze k postupu stran při řešení věci. Matka žalobce již zde požadovala finanční kompenzaci za zvýšené zdravotní náklady, obec toto odmítla, ředitel školy sepsal uvedený dopis. Na jednom místě starosta obvinil matku, že hlavním viníkem celé události je ona sama, s ohledem na to, že událost neřešila dříve.
17. Ze záznamu z pedagogicko-psychologické poradny 31. 8. 2009 bylo zjištěno, že žalobce byl tehdy vyšetřen a již zde byl zmíněn incident na škole v přírodě, blíže nepopsaný. Stížnost matky byla podnětem k jednání na úřadě v H█████. Sam o sobě důkazní význam nemá.
18. Z prohlášení I█████ U█████, M█████ K█████ a paní K█████ jako je na č.l. 31 soud zjistil, že tyto učinily čestné prohlášení, že si nejsou vědomi toho, že by na škole v přírodě v Zadově se vyskytla šikana, nad dětmi byl vykonáván stálý pedagogický dozor dle rozpisu. Chlapci byli ubytováni spolu dle svého přání, žádný žák si na nic nikomu z dospělých nestěžoval. O celé situaci byla škola informovaná v neděli 30. 5. 2009, kolegyně je informovala v pondělí 1. 6. 2009. Soud zjistil, že tyto zcela popírají existenci šikany na škole v přírodě, a to ve zjevném rozporu s následným dopisem ředitele a tím, že žáci byli potrestáni.
19. Ze zprávy Mgr. D█████ H█████ z 24. 2. 2010 nebylo zjištěno nic podstatného.

20. Z obsahu usnesení Krajského soudu v Praze č.j. 13 Rodo 2/2010-176 soud zjistil, že se potvrzuje předchozí usnesení Okresního soudu Praha – Západ č.j. 1 Rod 2/2010-161, kterým byl zamítnut návrh na uložení ochranného opatření nezletilému T■■■■ F■■■■. Hlavním důvodem bylo zjištění, že se incident 6. 5. 2009 odehrál podle zjištění obou soudů jinak, než tvrdil žalobce a jeho matka, zejména zde nedošlo vůbec k sexuální motivovanému útoku ze strany T■■■■ F■■■, tedy k jednání popsatelnému jako trestný čin, např. vydírání, a incident nepřekročil rámec běžného chování. Konkrétně, trestní soudy vzaly za prokázané, že T■■■■ F■■■ stáhl žalobci kalhoty a nic dalšího. Soudy dále konstatovaly, že psychický stav žalobce je zjevně špatný, stresová příčina je pravděpodobná, nicméně tato stresová příčina zůstala neobjasněna, protože možností existovalo více, například problémy v rodině.

21. Z pokynů ředitele školy pro školy v přírodě od 1. 9. 2008 nebylo zjištěno nic podstatného. V pokynech nejsou žádné zjevné nedostatky a otázkou šikany se nezabývají.

Ze zprávy psychologa z 24. 10. 2005 bylo zjištěno, že psychické problémy žalobce před školou v přírodě 2009, na které poukazovala žalovaná strana v průběhu řízení, měly v uvedené době výrazně odlišný charakter. Jednalo se o disharmonický vývoj mentálních schopností, zejména ve verbální oblasti (tedy, obtíže při vyslovování a mluvení, s tím spojená částečná dysgrafie).

22. Ze zprávy psychologa z 24. 10. 2005 bylo zjištěno, že psychické problémy žalobce před školou v přírodě 2009, na které poukazovala žalovaná strana v průběhu řízení, měly v uvedené době výrazně odlišný charakter. Jednalo se o disharmonický vývoj mentálních schopností, zejména ve verbální oblasti (tedy, obtíže při vyslovování a mluvení, s tím spojená částečná dysgrafie). Zpráva psychologa z 23. 8. 2006 to upřesňuje jako dyslexii, dysortografii a dysgrafii a hyperkinetický syndrom.

23. Z výpovědi svědkyně I■■■■ U■■■■ bylo zjištěno, že je učitelkou, měla na starosti třídu žalobce a byla přítomna i na škole v přírodě. Podle svědkyně tato proběhla zcela standardně, žádné problémy nezaznamenali, nikdo si na nic nestěžoval. Neviděla ani žádné náznaky problémů nebo šikany před tou školou v přírodě. Podle ní byli žalobce a T■■■■ F■■■ kamarádi, protože chtěli bydlet na stejném pokoji. To sdělili tím způsobem, že posílali papírky, na které to napsali. Za žalobcem přijel na školu v přírodě strýček a zřejmě se ani jemu žalobce nezmínil o tom, že by byly nějaké problémy. Podle svědkyně jakýmkoli problémům ve vztazích mezi žalobce a T■■■■ F■■■ nenasvědčovalo vůbec nic, oba se normálně bavili a také v té době nebyly patrné vůbec žádné problémy s prospěchem žalobce. V uvedeném pololetí měl dokonce známky o něco lepší, než v pololetí předchozím. Svědkyně také popřela, že by se na ní s čímkoli obracel D■■■■ P■■■■ nebo žalobce. Další výpověď se zaměřila na program a řád na škole v přírodě, pro věc bez významu. Nejvýznamnější část výpovědi byla, že svědkyně připustila, že dodatečně se ve škole řešilo, že si chlapci měli stahovat kalhoty a dostali za to napomenutí, K■■■■ F■■■■ měl třídní důtku s ohledem na to, že měl nějaké provinění již předtím. Pokud vím, tak F■■■ S■■■■ byl napomínán také. Soud připouští jako možné, že si svědkyně ničeho zvláštního nevšimla během školy v přírodě. Její další tvrzení o dalším průběhu soud hodnotí jako nevěrohodné, zjevně bagatelizující průběh událostí, jsou v jasném rozporu s tím, že byl K■■■■ F■■■■ (a v rozporu s tím podle D■■■■ P■■■■ i T■■■■ F■■■, a v rozporu s tím svědkyně K■■■■ mluví o jedné ředitelské důtce), potrestání dosti přísným trestem třídní důtkou a ředitel školy uznal za vhodné napsat žalobci omluvný dopis.

24. Z výpovědi svědkyně M■■■■ K■■■■ soud zjistil, že byla jako jedna z učitelek na škole v přírodě, na F■■■ S■■■■ se pamatuje, stýkal se tam s ostatními kluky zcela normálně, s T■■■■ F■■■ byl na pokoji. Na pokoji byli spolu dobrovolně. Během školy v přírodě

přijel za F. S. strýc. Průběh dne byl podle svědkyně takový, že dopoledne se děti učily, po obědě byl polední klid a potom šly ven, pokud přšelo, tak byl program na té chatě. Co se týče poledního klidu, tak hlídal jeden učitel na chodbě a na pokojích měli pootevřené dveře. Měli to nařízeno a učitelé to kontrolovali. Setkala se s F., přesněji s jeho matkou během první třídy, protože F. měl poruchy učení a byla garantem toho, že se pro něho vypracovával plán, na vyšetření chodil do pedagogicko-psychologické poradny, a to každé dva roky.

25. Z výpovědi svědkyně H. K. soud zjistil, že byla vedoucí uvedené školy v přírodě a měla jinou třídu, než ta, ve které byl žalobce. Škola v přírodě byla organizována v rámci stanov a řádu a byly tam nepřetržité služby učitelů, takže děti nebyly prakticky nikdy bez dozoru po celých 24 hodin. F. S. bydlel konkrétně o poschodí výše, než byla svědkyně. Na jejich patře měla pokoj jejich třídní učitelka a vychovatelka. Žalobce si na žádné problémy nestěžoval on ani jeho spolužáci a žádné konflikty na něm nebyly patrné. Neřešila žádný kázeňský přestupek ani po domluvě s třídní učitelkou. Přestupek se řešil dodatečně, dozvěděla se nejméně po 14 dnech po konci škoie v přírodě, že si měli kluci vzájemně stahovat kalhoty. Řešilo se to na pedagogické radě, takže o tom věděli všichni učitelé a tresty vycházely i z předchozích provinění, jeden dostal ředitelskou důtku, ostatní dostali napomenutí. Zde opět soud uvěřil tomu, že svědkyně žádné problémy na škoie v přírodě nezaznamenala, nicméně poukazuje na rozpor ve výši trestů žákům i podle tvrzení samotných učitelů.
26. Ze záznamu stížnosti matky žáka 4. A F. S. soud zjišťuje, že tato byla projednána v úterý 2. 6. 2009 s ředitelem školy, třídní učitelkou paní U., paní S., paní F. přítomna byla rovněž třídní učitelka 4. B paní K. Matka žalobce si stěžovala na chování žáka 4. A k jejímu synovi na škoie v přírodě, která proběhla ve dnech 11. 5. – 18. 5. 2009. Konkrétně, že T. F. měl opakovaně jejímu synovi stahovat kalhoty za přítomnosti dalších dvou žáků D. P. a K. F., kteří mu měli pomáhat. Tato situace měla F. stresovat. Na škoie v přírodě se ale žádnému z pedagogů ani vychovatelek nesvěřil. Chlapci spolu vycházeli celý školní rok velice dobře, chtěli být na škoie v přírodě ubytováni na stejném pokoji. Třídní učitelka tuto situaci řešila se všemi čtyřmi chlapci a byla udělena výchovná opatření. D. P. napomenutí třídního učitele, T. F. důtku třídního učitele a K. F. důtku ředitele školy.
27. CD se záznamem ze školy v přírodě potvrzuje výpověď učitelek – svědkyň v tom smyslu, že když byli s dětmi, nemuselo jim být patrné nic zvláštního. Protože však nemůže svědčit o okamžicích, kdy děti natáčeny nejsou, pro věc samotnou žádný význam nemá. Rozhodně nelze dovodit, že F. S., K. F., D. P. a T. F. byli přátelé, jak tvrdily některé svědkyně; na záznamu jsou v některých minutách vidět společně, nic více. Velmi důkladné video, které zachycuje celé hodiny školy v přírodě, je zachycuje celkem sedmkrát. Některé záběry kamery jsou náhodné a trvají necelou sekundu, některé jsou delší, například 17. 5. v 19:14, kde je patrné, že chlapci se vyskytují pohromadě tři, případně čtyři ve skupině.
28. Z režimu dne soud zjistil mimo jiné, že v době od 12:30 – 13:45 byl polední klid.
29. Z obsahu usnesení Krajského soudu v Praze č.j. 1 Rod 2/2010-176 soud zjistil, že se potvrzuje předchozí usnesení Okresního soudu Praha – Západ č.j. 1 Rod 2/2010-161, kterým byl zamítnut návrh na uložení ochranného opatření nezletilému T. F. Hlavním důvodem bylo zjištění, že se incident 6. 5. 2009 odehrál podle zjištění obou soudů jinak, než tvrdil žalobce a jeho matka, zejména zde nedošlo vůbec k sexuálně motivovanému útoku ze strany T. F., tedy k jednání popsateľnému jako trestný čin, např. vydírání, a incident

nepřekročil rámec běžného chování. Konkrétně, trestní soudy vzaly za prokázané, že T F stálh žalobci kalhoty a nic dalšího. Soudy dále konstatovaly, že psychický stav žalobce je zjevně špatný, stresová příčina je pravděpodobná, nicméně tato stresová příčina zůstala neobjasněna, protože možností existovalo více, například problémy v rodině. Spis OS Praha-západ 1 Rod 2/2010 nepřinesl významnější poznatky proti již citovanému usnesení Krajského soudu v Praze 13 Rodo 2/2010-176, kterým uvedená věc končí. Spis začíná vysvětlením J S matky žalobce dne 24. 12. 2009. Významnější důkaz z trestního spisu je znalecký posudek z oboru psychologie, týkající se T F. Prakticky vyloučil sexuální motivy u T F, i patologický vývoj osobnosti. Pro tento soud je ale významný závěr (str. 24 dole), že „častěji se projevují sklony k dominantnímu chování se zvýšenou potřebou sebeprosazení – dispozice k vůdčímu chování.“ Dále uvedl, že „v minulosti se nepřiměřeně choval k jinému chlapci, kde bylo možno toto chování popsat jako agresivní.“ (str. 25 uprostřed).

30. Významným důkazem je znalecký posudek doc. MUDr. Vladimíra Horta, týkající se žalobce, objednaný žalobou. Znalec byl navíc slyšen u soudu. Posttraumatická psychopatologie byla znalcem u žalobce skutečně zjištěna a nevychází pouze z předchozích zpráv. V případě F S je nejasné rodinné zázemí, mohlo to být příčinou některých poruch, ale v úplnosti je to nevysvětluje, jsou zde další cizorodé prožitky, kde znalec vidí souvislost s tím, že došlo k traumatizaci v určitém období ve škole. K této psychotraumatizaci určitě došlo. K otázce současného stavu uvedl znalec, že posouzení proběhlo s určitým odstupem, několik let po událostech, a situace se proto postupně zlepšuje a stabilizuje, což odpovídá obvyklému průběhu. Co se týče spolehlivosti výpovědi žalobce samotného, podle znalce se spíše vyhýbal mluvení o traumatu, podobné zážitky oběti obvykle nepřiznávají. V podobných případech si obvykle pacienti podobné zážitky nevymýšlejí, protože jsou pro ně nepříjemné a pokořující. Pokud se žalobce bezprostředně po konfliktu neprojevoval nějakou snahu se od svých spolužáků stranit, tak v této věci není typické chování a vzorec, může se stát, že se tím pokouší demonstrovat, že se ho událost nedotkla a že je nad ní povznesen. Znalec i ve výpovědi zopakoval podstatný závěr v posudku, že šlo o agresivní zneužití, kdy již samotné sundání trenýrek je součástí útoku. Nesoulad mezi matkou a otcem je podle znalce pravděpodobný, žalobce sám má k otci lepší vztah, než matka. Znalec hodnotí výpověď žalobce jako věrohodnou. Jedním z příznaků toho, že mluvil pravdu, bylo to, že vypovídal po kouskách a neochotně, kdyby si to vymyslel, líčil by to barvitě a souvisle. Uvedené závěry znalce, že jednání spolužáků vnímal žalobce jako agresivní a stresující, a vlastně jako rozhodující příčinu současného psychického stavu, který byl objektivně při vyšetření zjištěn, hodnotí soud jako velmi podstatný důkaz, proti kterému nestojí vlastně žádný jiný.
31. Z výsledku J S matky žalobce, soud zjistil, do května 2009 byl žalobce veselý, společenské dítě, bylo mu 11 let, hovořil dvěma jazyky, neměl žádné problémy ani zdravotně. Již několikrát předtím byl na škole v přírodě bez problémů. K dalším dotazům ovšem matka připustila, že v roce 2006 byl žalobce na vyšetření z důvodů logopedie, špatně vyslovoval a měl špatnou slovní zásobu. Situace se zásadně změnila po návratu ze školy v přírodě v květnu 2009, kdy se choval divně, asi za 14 poté v červnu plakal a vyprávěl, jak ho chlapci na škole v přírodě napadli a obtěžovali. Výslovně nemluvil o znásilnění, mluvil o tom, že ho svlíkali a že ho šimrali vlasy na zadku. Vyprávění bylo nesouvislé. Potom se obrátila na matku T F, ta na to reagovala zprvu dosti vyděšeně, ale později všechno popřela, F také absolvoval rozhovor s D P a slyšela z telefonu, jak na něj D křičel, aby na to zapomněl, že to nemá cenu. Potom věc ohlásila ve škole, tam proběhlo nějaké vyšetřování a nakonec doporučili, aby F změnil školu. To se skutečně stalo, změnil ji hned od června 2009, začal chodit do školy na B, jeho stav se ale nelepšil, spíše se zhoršoval. Byl naprosto apatický, nehrál si, špatně spal, v důsledku toho zase nebyl ráno schopný vstát a jít

do školy, zhubnul v té době o 10 kilo. O Štědrý den se rozplakal a vyprávěl o tom, že ho T. F. znásilnil. Reagovala na to tak, že podala trestní oznámení. Situace s F. se přesto dále zhoršovala, v lednu byl asi šest neděl na psychiatrii, za tu dobu se ho podařilo stabilizovat. Situace se vlastně nevyřešila dodnes, je schopen sice chodit do školy, ale učí se velice špatně a s obtížemi. Na hlubinné terapii, kterou prováděla MUDr. F., se zjistily další skutečnosti, že např. T. ho šikanoval vlastně od první třídy, občas mu vyhrožoval a tím vznikl dojem, že jsou kamarádi. Občas ho T. také bil. Nevěděla to až do toho května 2009 a nevěděla to ani škola. Vztah s otcem byl naprosto normální, spíše dědečkovský. Od roku 2006 jsou oba rodiče vážně nemocní, matka měla rakovinu, otec měl gangrénu a podstoupil několik amputací. Na F. to podle matky žádný vliv nemělo. O tom, že by otec ohrožoval žalobce zbraní, matka nic nevěděla a tuto skutečnost popřela. Co se týče přátelství T. s žalobcem, tak T. spal jednou u žalobce ve stanu, jednu noc. Jednou T. matka hlídala žalobce. Soud hodnotí výpověď matky jako věrohodnou, s obvyklými posuny v informacích, které lze u matky očekávat. Například spontánně hodnotí skutečnost, že žalobce hovoří dvěma jazyky jako pozitivní, ale po dalších dotazech připouští to, co uvedla lékařská zpráva, že dvojjazyčné prostředí v rodině má za následek problémy žalobce s vyslovováním, takže musel chodit na logopedii, a zřejmě souvisí i s jeho dyslexií. Žalobce tedy hodnotí jako úspěšnějšího, než ve skutečnosti je; stejně tak újmu žalobce má tendenci spíše zveličovat, a naopak bagatelizuje případné negativní vlivy z rodiny na žalobce, které se vzhledem k okolnostem přímo nabízejí. Na druhou stranu, soud nezjistil žádný konkrétní bod, kde by matka vypověděla vědomě nepravdivě. Popis toho, jak žalobce postupně a nepříliš ochotně vyprávěl celou událost 6. 5. 2009 dost přesně odpovídá tomu, co k uvedeným výpovědím o traumatických událostech uvedl znalec. Stejně tak soud uvěřil matce v tom, že údajnému přátelství mezi žalobcem a T. F. nelze přikládat přehnaný význam, jak se zjevně pokoušela žalovaná strana.

32. Z rozsudku Okresního soudu pro Prahu západ ze dne 2. 6. 2016, č.j. 11 Nc 13/2014 – 457, jež nabylo právní moci dne 13. 6. 2016 soud zjistil, že soud schválil právní jednání spočívající v podání žaloby o ochranu osobnosti vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 36 C 77/2012 učiněného za nezletilého F. S. dne 5. 5. 2012 rodiče nezletilého.
33. K celkovému hodnocení dokazování je nutno znovu připomenout, že podstatná je nejen událost dne 6. 5. 2009, ale i otázka případné šikany v dlouhodobém horizontu; a podstatná je rovněž reakce školy na situaci, o níž se dozvěděla. Prakticky u většiny důkazů lze konstatovat, že jsou více či méně zpochybnitelné, protože jde o výpovědi osob, zjevně zainteresovaných na jedné či druhé straně. Platí to zjevně u nezletilých chlapců, kteří vypovídali částečně o svém vlastním provinění, o matce žalobce, ale konečně i o učitelkách, jejichž velmi rozhodné a sebevědomé vystupování v tom směru, že se během školy v přírodě nestalo nic zvláštního a ani stát nemohlo, je ve zjevném rozporu s tím, co skutečně vidět mohly, a navíc i s tím, co přiznali přímo aktéři události dne 6. 5. 2009, a konečně s tím, že za uvedenou událost byly dodatečně některým žákům uděleny tresty. Přesto soud nevidí rozporů nebo podobné pochybnosti v takovém rozsahu, aby byl důvod uvedeným svědectvím nevěřit v bodech, které byly konkrétně popsány u každého z nich. Výjimkou mezi důkazy jsou pouze závěry soudu (Praha - Západ a Krajského soudu v Praze) a obou znalců (v trestní věci posudek T. F. a v této věci posudek na žalobce). Soud nemá nejmenší důvod zpochybňovat jejich objektivitu a z jejich závěrů proto vychází především. Z této části důkazů vzal proto soud za prokázané tyto závěry: K jednání T. F. dne 6. 5. 2009, spočívající v sexuálnímu zneužití žalobce, nedošlo. Soud nemá důvod zpochybnit závěry dvou soudů v tomto směru, navíc založené na důkladnějším policejním vyšetřování, a to i za procesní situace, kdy jimi není přímo vázán, protože nejde o závěr v tom smyslu, že k trestnému činu došlo. Nicméně k jednání

T. F. dne 6. 5. 2009, kdy žalobci nedobrovolně stáhl kalhoty, při čemž mu dva další spolužáci pomáhali tím, že žalobce drželi, jednoznačně došlo. To naopak shodně připouštějí oba soudy i oba znalci, a dokonce to původně připouštěla i žalovaná škola tím, že za to zmíněné žáky potrestala. Podle znalce Horta jednání spolužáků vnímal žalobce jako agresivní a stresující, a vlastně jako rozhodující příčinu současného psychického stavu. Mezi újmou žalobce a jednáním spolužáků, zejména T. F., je tedy znalcem prokázána příčinná souvislost. Osobnostní rysy T. F. podle znalce jako dominantního, se snahou pro sebeprosazování, a s tím, že již jednou se choval agresivně k jinému chlapci dosti přesně odpovídají potenciálnímu agresorovi. Při tom jsou oba znalci ve shodě, že u jednání v tomto věku nelze očekávat sexuální motivy, ale jde spíše o dominanci, sebeprosazení a s tím spojená snaha ponížit oběť. Osobnostní rysy žalobce s logopedickými obtížemi a dalšími problémy naopak odpovídají dosti přesně typické oběti šikany. Výpovědi nezletilých, které učinily na Policii, rozvíjejí podrobnosti kolem události 6. 5. 2009 ve dvou směrech. Především, jednalo se o opakované jednání; D. P. hovořil o třech případech, kdy žalobci násilně stahoval T. F. kalhoty. Kromě toho žalobce, D. P. a i žalobcova matka, v tomto případě z přímé svědecké zkušenosti, kdy viděla modřiny na synově těle, jasně prokazují, že T. F. v nestřežených chvílích žalobce – a občas i D. P. – bezdůvodně napadal, kopal a bil pěstí, obvykle do břicha nebo do přirození. Tato asi vůbec nejdůležitější skutečnost je v žalobě zmíněna jaksi mimochodem, strany jí věnovaly minimální pozornost, nicméně ji potvrzují na sobě zcela nezávislé důkazy (k uvedeným zejména i znalec Horta, a žádný z důkazů toto nedokáže zpochybnit. Proti tomu stojí pouze svědectví učitelek, které zcela popíraly jakoukoli událost tohoto druhu na škole v přírodě i jinde, a to paradoxně i v situaci, kdy to přiznali sami žáci, kteří se jednání dopouštěli. Je zřejmé, že učitel nemůže pozorovat žáky 24 hodin denně nepřetržitě (jak tvrdila jedna z výpovědí). Stejně tak je nevěrohodný důkaz videozáznamem, který i přes značný rozsah nedokázal zachytit podstatné žáky déle, než několikasekundovými záběry a vždy na veřejnosti, v dohledu učitele. Naprosto nevěrohodné se potom jeví být tvrzení učitelů, že všichni čtyři žáci, tedy žalobce, T. F., K. F. a D. P. byli přátelé. V tomto případě soud považuje za věrohodnější výpověď samotných žáků. Kombinace posudku znalce Horta a výpovědí nezletilých prokazují společně, že jednání T. F. vůči žalobci neslo znaky dlouhodobé a cílevědomé šikany. To objasňuje skutkový rozpor, kterým je na straně jedné bagatelně vyhlížející incident 6. 5. 2009, a dosti výrazné a objektivně zjištělé postraumatické příznaky u žalobce. Žalobce nemusel vnímat jako traumatizující jediný incident, ale to, že to bylo určité vyvrcholení dlouhodobého a cílevědomého ponižování ze strany T. F.

34. Ohledně skutkové otázky, zda mohla škola jednání T. F. zabránit a zjistit ho, byly provedeny různé důkazy, zejména výpovědi učitelek, a soud nevidí důvod pochybovat o tom, že škola provedla běžná a rozumná opatření proti jednání podobného druhu a takovému jednání úplně zabránit nemohla. Dílčí rozpor v tvrzení svědků, kdy na jedné straně byly podobné incidenty žáky hlášeny (D. P.) a učitelek, které to zcela popírají, nelze objasnit; jak již bylo uvedeno, soud nemá zvláštní důvod považovat jednu či druhou stranu za věrohodnější. Závěr soudu v této otázce to zpochybnit stejně nemůže.
35. Naprosto odlišně hodnotí soud ambivalentní jednání školy po té, co celá událost zjištěna byla. V první fázi soud uvěřil svědkyním žalované v tom, že o žádném šikanózním jednání nevěděly, a to po celou dobu školy v přírodě. Po stížnostech matky v červnu 2009 začala být událost prošetřována, nicméně, o výsledku tohoto šetření nebyla schopna žalovaná po celou dobu sporu podat jakoukoli souvislou zprávu. Některé výpovědi velmi neochotně připustily, že někteří z účastníků byli potrestáni (K. F., který dostal buď ředitelskou, nebo třídní důtku, a možná dostali nějaký trest i T. F. a D. P.), nicméně nebylo vysvětleno, za co přesně a jak. V této otázce se lišily i výpovědi učitelek navzájem. Podle matky

doporučila škola jako opatření žalobci změnit školu, což se skutečně stalo od září 2009. V další etapě, kdy se po vánocích 2009 znovu rozběhlo vyšetřování Policie, a žalobce již na školu v H. nechtěl, škola začala systematicky popírat, že by se uvedená událost vůbec odehrála, a pokud něco vůbec připouštěla, tak ji bagatelizovala. O tom svědčí nejlépe dopis ředitele žalobci, kde je pečlivě vynechána zmínka o tom, co vlastně se stalo, kdo to způsobil a jaká opatření škola udělala. Nicméně z důkazu je zřejmé, že si ředitel byl traumatizující události vědom. Během vyšetřování se potom žalovaná snažila přehodit odpovědnost za celou událost na matku žalobce, s tím, že celé trauma vyvolala svým jednáním hlavně ona. Procesně u soudu je taková obrana dovolená, nicméně v postavení školy, řešící incident se šikanou, je naprosto nevhodná a ve svých důsledcích může trauma žalobce pouze zhoršit. Znalec Hort se k uvedené otázce vyjadřoval a podobnou konstrukci odmítl. Za úplně bezvýznamnou považuje soud okolnost, že celou věc přiznal žalobce až o Vánocích 2009, tedy s půlročním odstupem. Podle znalce je takové opožděné přiznání spíše typické. Rozhodně není důvod ho přičítat k tíži žalobce. Takto zjištěný skutkový stav považuje soud za úplný a dostatečný k rozhodnutí.

36. Soud neprovedl důkaz navržený žalobcem, a to účastnickým výsledkem žalobce, neboť tento důkaz považuje za nadbytečný, k účastnickému výsledku může soud přistoupit pouze, nelze-li tvrzení prokázat jiným způsobem a jinými důkazy.
37. Soud žalobu právně posuzoval s přihlédnutím k ustanovení § 13 odst. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, (dále jen „obč. zák.“) podle něhož má fyzická osoba právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněného zásahu do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů, a aby bylo dáno přiměřené zadostiučinění s tím, že pokud by se nejevilo postačujícím toto (morální) zadostiučinění proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích. Podle § 16 obč. zák. kdo neoprávněným zásahem do práva na ochranu osobnosti způsobí škodu, odpovídá za ni podle ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti za škodu.
38. Ke vzniku občanskoprávních sankcí za nemajetkovou újmu způsobenou zásahem do osobnosti fyzické osoby (předpokládaných ustanovením § 13 obč. zák. musí být jako předpoklad odpovědnosti splněna podmínka existence zásahu objektivně způsobitelného vyvolat nemajetkovou újmu spočívající buď v porušení nebo jen ohrožení osobnosti fyzické osoby v její fyzické a morální integritě, tento zásah musí být neoprávněný (protiprávní) a musí zde být příčinná souvislost mezi tímto zásahem a neoprávněností (protiprávností) takového zásahu. Občanskoprávní ochrana osobnosti fyzické osoby vycházející z uvedené úpravy se uplatní u těch zásahů do osobnosti osoby chráněné všeobecným osobnostním právem, které lze kvalifikovat jako neoprávněné (protiprávní). Neoprávněným zásahem je zásah do osobnosti fyzické osoby, který je v rozporu s objektivním právem, t. j. s právním řádem, přičemž, jak již bylo naznačeno, dotčena tak může být jakákoliv z chráněných složek osobnosti fyzické osoby. Právo na ochranu zdraví je pak bez jakékoliv pochybnosti pro každého jedním z nejvýznamnějších, neboť má bezprostřední dopad na kvalitu existence fyzické osoby, resp. na její existenci vůbec.
39. Podle § 422 odst. 1 a 2 obč. zák. nezletilý nebo ten, kdo je stížen duševní poruchou, odpovídá za škodu jím způsobenou, je-li schopen ovládnout své jednání a posoudit jeho následky; společně a nerozdílně s ním odpovídá, kdo je povinen vykonávat nad ním dohled. Není-li ten, kdo způsobí škodu, pro nezletilost nebo pro duševní poruchu schopen ovládnout své jednání nebo posoudit jeho následky, odpovídá za škodu ten, kdo je povinen vykonávat nad ním dohled. Kdo je povinen vykonávat dohled, zproští se odpovědnosti, jestliže prokáže, že náležitý dohled nezanedbal.

40. Tvrzení žaloby, že žalovaná jakožto škola nezabránila incidentu mezi žáky dne 6. 5. 2009 na škole v přírodě, kde byl žalobce napaden spolužáky T ■■■■■ F ■■■■■, K ■■■■■ F ■■■■■ a D ■■■■■ P ■■■■■, kdy první jmenovaný nechal druhé dva držet žalobce, a sám mu stáhl kalhoty, třel obličejem o hýždě, a nakonec mu strčil přirození do análního otvoru, nebylo prokázáno a s ohledem na závěry soudů v trestní věci je lze mít za vyvrácené. Podstatná část vysokého požadovaného zadostiučinění je spojena s uvedeným jednáním a soud ji proto zamítl. Tvrzení žaloby, že byl žalobce ve škole již delší dobu terčem agresivních útoků a šikany ze strany spolužáka T ■■■■■ F ■■■■■ naopak prokázáno bylo. Sexuální podtext útoků prokázán nebyl, motivem se podle znalce jeví být snaha prosazení a dominanci útočníka. Nepodařilo se prokázat, zda šikana probíhala od první nebo druhé třídy, rozhodně ale se tak dělo již dlouho před školou v přírodě v květnu 2009, kdy byli žáci ve čtvrté třídě.
41. Co se týče odpovědnosti žalované, ta je s ohledem na charakter ochrany osobnosti podle ust. § 11 obč. zák. objektivní. Soud přesto, podle výsledků dokazování, vychází z názoru, že šikaně škola zabránit nemohla, protože neměla možnost, jak se o tom dozvědět. Provedla všechna rozumná a běžná opatření, které je možno po ní spravedlivě požadovat.
42. Odpovědnost žalované za řešení případu šikany po té, kdy se o něm dozvěděla, je rovněž objektivní podle stejného ustanovení. Zde je možno ještě odlišovat dvě etapy tohoto řešení, protože událost se fakticky prošetřovala dvakrát. Z hlediska odpovědnosti toto žádný význam nemá, soud hodnotí jednání žalované k nápravě jako celek. V souladu s výsledky dokazování hodnotí soud jednání školy v této fázi jako nedostatečné, nevěrohodné a místy ambivalentní, kdy na jedné straně byly žákům uděleny tresty, na druhé straně škola nepodala jasnou zprávu žalobci, a dokonce ani soudu, za jaké jednání a jaké tresty byly vlastně uděleny. Rovněž velmi nevěrohodně a nevhodně působí snaha přehodit odpovědnost zejména na matku žalobce, za stavu, kdy je zřejmé, že k šikaně docházelo především ve škole. Žalobce měl v důsledku uvedeného incidentu zjistitelné psychické následky, konkrétně postraumatickou stresovou poruchu s depresivní složkou. Mezi touto prokázanou újmou a omisivním jednáním žalované, tedy nedostatečným a nevhodným řešením případu, je příčinná souvislost, na což poukázal znalec. Při tom je zřejmé, že podíl žalované není rozhodující a jde jen o jednu z příčin, která uvedený stav vyvolala. Rozhodující je v tomto smyslu zejména šikana samotná.
43. Pro účely právního hodnocení odpovědnosti za neoprávněný zásah do ochrany osobnosti žalobce pokládá soud za vhodné rozebrat ještě otázku, zda lze výsledek trestního stíhání – kde žalobce za uvedený čin nebyl stíhán a dokonce ani obviněn – ztotožnit s důkazem pravdy a uzavřít, že T ■■■■■ F ■■■■■ se nemohl žádného jednání proti žalobci dopustit, když za to nebyl odsouzen a bylo řečeno, že se skutek vůbec nestal. Přesně tato obrana je totiž v daném případě patrná ze strany žalované. Soud je toho názoru, že takový závěr možný není, a podobná obrana stojí na mylném právním základě. Především, skutek, který řešil trestní soud, a který řešil tento soud, je odlišný, jak bylo vícekrát zmíněno. Nejde zdaleka jen o incident dne 6. 5. 2009, ale o delší sérii jednání. V dané věci se navíc zkoumá jiná odpovědnost jiné osoby, než u trestního soudu, a také za odlišné jednání – zda šlo šikaně zabránit a jakým způsobem byla řešena.
44. Dále je třeba uvést, že zásah do práv na ochranu osobnosti a trestný čin jsou dvě naprosto odlišné věci, a výsledky různých řízení se velmi často nekryjí. Dost typická bývá situace, že je obviněný z trestného činu zproštěn (či řízení zastaveno) z nejrůznějších důvodů a v různé fázi, ale přesto je konstatováno, že způsobil zásah do práv na ochranu osobnosti. Ochrana osobnosti je totiž založena na jiných právních předpokladech; například nevyžaduje zavinění, nybrž jde o objektivní odpovědnost. Z výše uvedeného rozboru – že absence trestněprávního

rozhodnutí nedokazuje, že dotčené jednání neexistuje – vyplývá, že tento soud byl nucen provést důkaz pravdy zcela samostatně, jako kdyby jednání žádnou trestněprávní souvislost nemělo.

45. Za tohoto stavu věcí, kdy bylo prokázáno jednání, částečně omisivní, žalované jakožto školy, které mělo vliv na újmu žalobce tak, že ji prokazatelně zhoršilo, je nutno konstatovat existenci protiprávního zásahu žalované do práv na ochranu osobnosti žalobce, konkrétně na jeho soukromí.
46. Podle §13 obč. zák. platí, že pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění podle odstavce 1, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích. Podle odst. 3) platí, že výši náhrady podle odstavce 2 určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo. Analogicky stejné prostředky lze užít pro právnické osoby podle §19b odst. 2) a 3).
47. Pokud je zjištěným předmětem posouzení odpovědnost za to, že škola řádně nevyhodnotila šikanu a nepostarala se o transparentní a jasnou nápravu, potom musí být zadostiučinění stanoveno v řádově úplně odlišném rozsahu. Příklad se jeví být srovnatelný s méně závažnými zásahy do práv na ochranu osobnosti, například věc 36 C 50/2004 zdejšího soudu, kde škola poslala spodní prádlo dítěte jiné instituci, 36 C 124/2010, kdy šlo o nedovolené vstupy na cizí pozemek. V těchto případech byla ukládána povinnost zaplatit zadostiučinění v penězích mezi 20 000 Kč a 50 000 Kč. Soud zde zhodnotil přístup žalované, její zjevnou snahu přehodit odpovědnost na matku žalobce a přiklonil se v tomto rozmezí k běžně ukládané výši zadostiučinění 40 000 Kč. Zbytek žaloby zamítl, z důvodů, které již byly vysvětleny.
48. Námitku promlčení nároku vznesenou žalovanou soud považuje za irelevantní, neboť žaloba byla podána dne 5. 5. 2012, tedy poslední den lhůty, pokud by se vše vztahovalo pouze k 6. 5. 2009. Navíc bylo zjištěno, že se nevztahuje a není zřejmé, že by dnem 6. 5. 2009 šikana skončila.
49. Soud rovněž zamítl návrh žalobce k uložení povinnosti žalované zaplatit žalobce úroky z prodlení z požadované náhrady nemajetkové újmy. Právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích podle § 13 obč. zák. není právem věřitele na plnění od dlužníka podle § 488 a násl. obč. zák. a uspokojení tohoto práva není plněním peněžitého dluhu ve smyslu ustanovení § 517 odst. 2 o.č. zák.
50. O nákladech řízení pak soud rozhodl výrokem III. ve smyslu ustanovení § 142 odst. 2 o.s.ř.. Vycházel přitom ze skutečnosti, že žalobce nebyl ve věci zcela úspěšný. Soud tak přiznal úspěšnějšímu žalovanému dle poměru úspěchu právo na náhradu nákladů řízení v poměrné části 89,33 % z celkové částky těchto nákladů, neboť předmětem řízení bylo zaplacení částky 750 000, žalobce byl úspěšný pouze v částce 40 000, tedy v rozsahu 5,33 %, a neúspěšný co do nedůvodně žalované částky 710 000 Kč, tj. co do 94,66 %. Při určení poměru úspěchu obou stran ve věci v souladu s § 142 odst. 2 o.s.ř. je pak třeba od úspěchu účastníka (zde žalované) ve výši 94,66 % z předmětu řízení odečíst jeho neúspěch (tj. míru úspěchu druhé strany) ve výši 5,33 %. Ve výši takto zjištěného rozdílu, tj. co do 89,33 %, pak má žalovaná právo, aby jí žalobce nahradil poměrnou část nákladů vynaložených při účelném uplatňování svého práva u soudu, tedy částku ve výši 47 775 Kč. Celkové náklady řízení ve výši 53 482 Kč jsou představované náklady právního zastoupení, které sestávají z odměny za zastupování advokátem ve výši 40 300 Kč dle § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění vyhl. č. 120/2014 Sb. za 13 právních úkonů dle obsahu spisu – příprava a převzetí, účast na jednání dne 29. 3. 2013, 10. 6. 2013, 23. 9. 2013, 9. 12. 2013, 17. 2. 2014, 12. 5. 2014, podání

odvolání ze dne 26. 6. 2014, účast na jednání dne 18. 10. 2016 a 11. 11. 2016, vyjádření k odvolání ze dne 6. 2. 2017, účast na jednání dne 10. 7. 2018 a 28. 1. 2019 (1 právní úkon po 3 100 Kč), dále paušální náhrady hotových výdajů advokáta v celkové výši 3 900 Kč za 13 právních úkonů po 300 Kč dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění vyhl. č. 120/2014 Sb. Dohromady tedy částka 44 200 Kč, zvýšená o částku 9 282 Kč, odpovídající 21% dani z přidané hodnoty dle § 137 odst. 3 o.s.ř. ve spojení s § 151 odst. 2 o.s.ř., neboť advokát prokázal, že je plátcem DPH. V souladu s § 160 odst. 1 část věty před středníkem o.s.ř. pak soud stanovil lhůtu k plnění v trvání tří dnů od právní moci rozsudku. Ve smyslu § 149 odst. 1 o.s.ř. je žalobce povinen zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám advokáta, který žalovanou v řízení zastupoval.

51. Podle § 148 odst. 1 stát má podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků.
52. S ohledem na citované zákonné ustanovení rozhodl soud tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozsudku, když neúspěšný žalobce je povinen nahradit státu náklady řízení dle výsledku řízení, tedy 89,33% těchto nákladů, tj. částku 625,31 Kč (viz. odst. 52.) na doplatku znalečného, když za dvě hodiny u jednání znalce u soudu bylo přiznáno znalečné ve výši 700 Kč, a to ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku § 160 odst. 1 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím Krajského soudu v Praze, se sídlem nám. Kinských č. 5, 150 75 Praha 5.

Nesplní-li povinný dobrovolně svoji povinnost uloženou mu tímto rozhodnutím, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo návrh na nařízení exekuce.

Praha 28. ledna 2019

Mgr. Pavla Peltrámová, v.r.
samosoudkyně